

Iz uvoda k slovenskemu prevodu h knjigi Projekt Od-rasti: Manifest za brezpogojno podporo za neodvisnost, ki ga je pripravil David Limon, predsednik društva Humanitas:

"Rast se predstavlja kot zdravilo za vse tegobe družbe, kot rešitev za vse naše težave; je mantra, ki jo neskončno ponavljamo, fetiš, prepričanje, skorajda religija. Nedvomno je rast vabljiva metafora - sugerira gibanje navzgor, izboljšave, napredek, blagostanje, uspeh - njene protipomenke pa se glasijo padec, stagnacija, neuspeh. Kako bi sploh lahko kdorkoli resno nasprotoval rasti, nasprotoval napredku?"

Obsedenost z rastjo je privedla do razmaha potrošništva in poblagovljenja. Pri tehnoloških izdelkih je načrtovana zastarelost že norma. Enako kot dejstvo, da so zlahka nadomestljivi. Dejanje nakupa je postalo samo sebi namen, nakupovanje je postalo hobi (v očeh mnogih celo pot k samouresničevanju in izpolnitvi) in zdi se, da je število nakupovalnih centrov, ki jih lahko družba vzdržuje, neomejeno.

In to nas privede do največjega problema obsedenosti z rastjo: ga planet lahko prenese? Lahko vsi prebivalci planeta živijo kot mi? Lahko vsak doseže način življenja, kakršnega globalni mediji propagirajo na vseh koncih našega planeta? (Na vprašanje "Koliko Zemelj bi potrebovali, če bi vsi trošili toliko kot povprečni Američan?" okoljski strokovnjaki navadno odgovarjajo 4, včasih tudi 5.) Je neomejena rast mogoča na omejenem planetu? Oziroma če se izrazim bolj populistično: ali uničujemo planet, zato da imamo lahko vsako leto nov pametni telefon?

Po padcu komunizma v zadnjem desetletju dvajsetega stoletja raste prepričanje, da 'ni alternative' trenutnemu, na rasti temelječemu kapitalističnemu sistemu. O vsem odločajo trgi (ki so očitno nevtralni arbitri) in ne voljeni predstavniki, ob čemer celo tisti na levi strani političnega spektra niso pripravljeni ali pa so nezmožni zoperstaviti se novi doktrini neoliberalne ekonomske politike prostega trga, ki nam je še kako poznana v obliki varčevalnih ukrepov, privatizacije, krčenja (in demonizacije) javnega sektorja, 'fleksibilnih' delovnih praks in prekarnih oblik zaposlitve (npr. pogodbe brez določenega števila ur), stalnih reform (ki pogosto pomenijo izgubo težko izborjenih pravic), reševanja bank in finančnih institucij z javnim denarjem (v smislu privatizacije dobička in nacionalizacije dolga), širjenja ideje, da si najbolj razvite države sveta preprosto ne moremo privoščiti socialne države, in tako naprej. Menim, da je edina pot, ki vodi naprej, radikalna – nikakršnih kozmetičnih popravkov in blaženja najhujših posledic sistema ('kapitalizem s človeškim obrazom'), temveč kljubovanje in izpodbijanje samih temeljev, med katerimi je osrednji koncept rasti. In tu vstopi pričujoča knjiga.

Trenutni ekonomski model nas sili, da smo pasivni potrošniki, ki se v svojih zasebnih mehurčkih odločamo, kaj kupiti, a prihodnost od nas zahteva, da (ponovno) postanemo zavedni, osveščeni in aktivni državljani (z vsem, kar ta beseda pomeni). Zahteva tudi, da se odrečemo nedosegljivemu cilju neskončne rasti, da kot družba odrastemo od rasti. In Slovenija se zdi kot primeren kraj za začetek: država OECD z najvišjo stopnjo enakosti (Ginijev koeficient 0,2), kjer je kljub vsemu solidarnost še vedno vrednota in kultura še vedno nekaj pretežno kolektivnega, država z obiljem naravnih virov in potenciala. Tu je ogromno možnosti za skromno, zadovoljno življenje in za dostojanstvo vsakogar, a na nas je, da to uresničimo. Debata se prične tu."